

 **ZINTEGROWANY
SYSTEM
KWALIFIKACJI**

WYZNACZ SWOJĄ DROGĘ PO SUKCES

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8; 01-180 Warszawa

www.kwalifikacje.gov.pl | www.kwalifikacje.edu.pl

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dynamiczne zmiany na polskim rynku pracy sprawiają, że zarówno pracownicy, jak i pracodawcy muszą wykazywać się coraz większą elastycznością. Dlatego też, aby uniknąć zawodowej stagnacji czy nawet wykluczenia z rynku, pracownicy zmuszeni są zdobywać nowe kwalifikacje, a pracodawcy – szukać kandydatów o określonym zestawie kwalifikacji.

Kwalifikacje to jednak nie tylko świadectwo szkolne czy dyplom magistra. Wiedzę i umiejętności zdobywamy w różnych miejscach: w szkołach i na uczelniach, ale także w miejscu pracy, na kursach prowadzonych przez różne firmy szkoleniowe, czy ucząc się samodzielnie w domu. Oznacza to, że bardzo często posiadamy kompetencje poszukiwane na rynku pracy, ale nie możemy oficjalnie tego potwierdzić.

UCZYMY SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE ODKRYJ SWÓJ POTENCJAŁ!

Beata, 48 lat, właścicielka małego biura podróży, specjalizującego się w organizacji pieszych wycieczek

Z wykształcenia jestem księgową i niemal przez całe życie pracowałam w swoim zawodzie. Podróże były tylko moją pasją. Byłam zmęczona dotychczasową pracą. Pomysł na biuro podróży początkowo wydawał mi się trochę nierealny, ale kiedy zebrałam swoje doświadczenia, umiejętności, zainteresowania – wszystko, w czym jestem dobra – uznałam, że jest idealny.

Piotr, 23 lata, przewodnik górski

Od dziecka kochałem góry. Z rodzicami przeszedłem wiele szlaków, a potem zacząłem zarażać tą pasją znajomych i wyciągać ich na wyprawy. Studiuję zarządzanie, ale nie wiem jeszcze jak potoczy się dalej moje życie zawodowe. Nigdy wcześniej bym nie pomyślał, że chodzenie po górach może być sposobem na zarabianie na życie.

JAK UDOWODNIĆ, ŻE POSIADASZ KOMPETENCJE NIEZBĘDNE DO WYKONYWANIA ZAWODU PILOTA WYCIEZKI TURYSTYCZNEJ?

Albo: skąd możesz wiedzieć, jaką jakość usług zagwarantuje Ci osoba, której chciałbyś powierzyć opiekę nad Twoją chorą babcią lub kandydat na stanowisko specjalisty ds. ochrony danych osobowych, który ma przeprowadzić audyt w Twojej firmie?

Tutaj pomocny okaże się Zintegrowany System Kwalifikacji, oferujący możliwość oficjalnego potwierdzenia umiejętności i wiedzy nabytych w trakcie samodzielnego uczenia oraz zapewniający powszechny dostęp do listy kwalifikacji z ich jasno określonym opisem. Dobrze opisane kwalifikacje powiedzą Ci, jaki zakres umiejętności musisz przyswoić lub czego konkretnie możesz oczekiwać od kandydatów na pracowników.

W pracę nad podobnymi rozwiązaniami systemowymi włączonych jest ponad **140 krajów na świecie**. W 2008 roku ustanowiono Europejską Ramę Kwalifikacji (ERK).

Zintegrowany System Kwalifikacji to rozwiązanie systemowe mające na celu podniesienie poziomu kapitału ludzkiego w Polsce poprzez opisanie, uporządkowanie i zebranie różnych kwalifikacji w jednym, powszechnie dostępnym rejestrze. Dzięki niemu z łatwością potwierdzisz kwalifikacje swoje lub swoich pracowników na polskim i międzynarodowym rynku pracy.

KWALIFIKACJE DLA KAŻDEGO!

W Polsce kwalifikacje – rozumiane jako zestawy konkretnej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych – nadawane są w szkołach i na uczelniach, np. w postaci świadectwa ukończenia szkoły podstawowej, świadectwa dojrzałości, dyplomów ukończenia studiów czy dyplomów doktorskich. Są to kwalifikacje pełne.

Kwalifikacje można zdobywać także podczas kursów lub szkoleń oferowanych przez różnego rodzaju firmy, organizacje i stowarzyszenia. Jakość wydawanych przez nie certyfikatów bywa jednak różna, w związku z czym nigdy nie mamy pewności, co tak naprawdę wie lub potrafi ich właściciel.

Każdy z moich pracowników odpowiada za ważny obszar naszej działalności – każdy jest wyjątkowy. Zrekrutowanie takiego zespołu uważam za sukces, to było trudne zadanie. Wiedziałam, że wykształcenie to co innego niż wiedza praktyczna, doświadczenie i kompetencje społeczne. Postawiłam na polecenia od znajomych z branży turystycznej. To było jedyne wyjście.

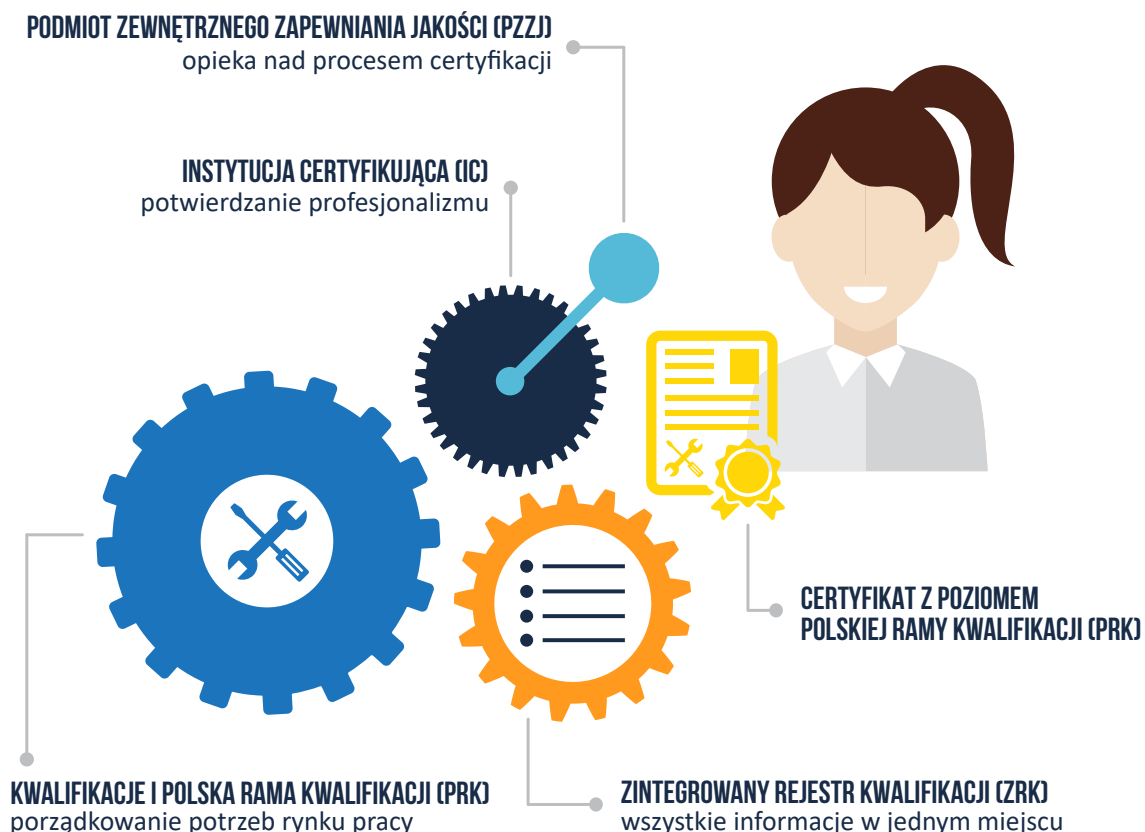

Nie mam jeszcze dyplomu magistra, ale w ramach studiów opracowałem kilka projektów. Umiejętności planować, robić kalkulacje. Mam sporą wiedzę krajoznawczą, lubię się nią dzielić z ludźmi. Uważam, że to najważniejsze kwalifikacje potrzebne w mojej pracy. Znajomy, którego zabierałem w góry, opowiedział o mnie właścicielce biura podróży. I tak dostałem wymarzoną robotę!

ZINTEGROWANY SYSTEM KWALIFIKACJI TO SIĘ SPRAWDZI NA POLSKIM RYNKU PRACY!

Zintegrowany System Kwalifikacji nie tylko ułatwi ocenę kompetencji kandydatów do pracy oraz pomoże ocenić wartość danego szkolenia, ale też da możliwość formalnego potwierdzenia i zweryfikowania wiedzy, umiejętności i postaw nabywanych w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej, a także w toku samodzielnego uczenia się. Jeżeli ktoś nauczył się wszystkiego samodzielnie, nic nie stoi na przeszkodzie, aby potwierdził swoje umiejętności w procesie sprawdzania kompetencji – tzw. walidacji – i otrzymał certyfikat. Uzyskane w ten sposób kwalifikacje to kwalifikacje rynkowe.

TO PROSTY, ALE PRECYZYJNY MECHANIZM!

WIARYGODNE POTWIERDZENIE KWALIFIKACJI KORZYŚĆ DLA PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW

Kwalifikacje rynkowe opisuje się głównie za pomocą zestawów umiejętności i kryteriów ich weryfikacji, czyli precyzyjnego określenia działań, dzięki którym możliwe jest potwierdzenie, czy ktoś faktycznie posiada dane umiejętności. Nie wystarczy więc sama deklaracja, że ktoś coś wie lub umie. W opisie kwalifikacji trzeba wskazać, na jakiej podstawie możemy to potwierdzić i co z tego wynika.

Wszystkie włączone do ZSK kwalifikacje mają nadany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), który odzwierciedla m.in. złożoność umiejętności nabytych w ramach danej kwalifikacji i samodzielność osoby w danym zakresie kompetencji zawodowych.

ZESTAW 2. PROWADZENIE IMPREZY TURYSTYCZNEJ

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Realizuje program imprezy turystycznej	• prezentuje informacje organizacyjne i krajoznawcze adekwatne do programu i planu imprezy turystycznej zgodnie ze sztuką prezentacji i występów publicznych; • prowadzi trasę imprezy turystycznej, stosując techniki pracy dostosowane do uczestników oraz warunków otoczenia; • korzysta z materiałów kartograficznych, urządzeń do nawigacji i systemów nagłośnienia; • komunikuje się z dostawcami usług świadczonych dla organizatora imprezy (np. kierowcami, lokalnymi przewodnikami, pracownikami obiektów noclegowych); • przekazuje dokumenty zgodnie z procedurami organizatora imprezy turystycznej

Fragment opisu kwalifikacji „Pilotowanie wycieczek turystycznych”

Co istotne, inne państwa Unii Europejskiej też mają własne ramy kwalifikacji. Dzięki temu łatwiej będzie Ci przekonać zagranicznego pracodawcę, że posiadasz wymagane umiejętności, czy udowodnić europejskiemu kontrahentowi, że pracownicy Twojej firmy mają odpowiednie kompetencje do podjęcia się zlecenia.

Dzięki ZSK kwalifikacje z różnych branż zebrane zostaną w jednej powszechnie dostępnej bazie, czyli w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK).

Każdy będzie mógł:

- dowiedzieć się, jakie korzyści wiążą się ze zdobyciem danego dyplomu lub certyfikatu,
- sprawdzić, jakie umiejętności są wymagane, aby oficjalnie potwierdzić daną kwalifikację,
- ustalić, gdzie konkretnie można uzyskać certyfikat.

CERTYFIKATY ZSK TO SYMBOL JAKOŚCI W POLSCE I ZA GRANICĄ!

Wszystko dzięki PRK, czyli Polskiej Ramie Kwalifikacji – jednemu z najważniejszych narzędzi ZSK, które opisuje hierarchię poziomów konkretnych kwalifikacji – możliwe jest porównanie poszczególnych kwalifikacji ze sobą oraz odniesienie ich do kwalifikacji funkcjonujących w innych krajach europejskich.

Jak to działa? To proste! Zobacz, jak łatwo – za pomocą ramy europejskiej – można potwierdzić posiadanie nadanych w Polsce kwalifikacji pilota wycieczek turystycznych i odnieść je do poziomów ram w innych krajach:

Dyplom lub certyfikat poświadczający daną kwalifikację – o ile znajduje się ona w ZSK – jest wiarygodnym dowodem na to, co rzeczywiście wie i umie jego posiadacz. To użyteczny sposób potwierdzenia kompetencji zarówno dla pracowników, jak i pracodawców.

Przykładowo: do kwalifikacji „Pilotowanie wycieczek turystycznych” przypisano 4 poziom PRK. Oznacza to, że osoba posiadająca tę kwalifikację jest gotowa do realizowania imprez turystycznych w imieniu organizatora. Opracowuje więc plan realizacji na podstawie programu imprezy, prowadzi trasę imprezy i przedstawia uczestnikom informacje organizacyjne oraz krajoznawcze.

W ramach powierzonych jej zadań współpracuje z dostawcami usług, a w trakcie realizacji imprezy gromadzi niezbędne dokumenty. Na koniec sporządza raport oraz rozliczenie poniesionych wydatków. Osoba posiadająca ww. kwalifikację jest też przygotowana do sprawowania opieki nad uczestnikami imprezy turystycznej, odpowiada za ich bezpieczeństwo i stosuje określone zasady zachowania się w sytuacjach awaryjnych i konfliktowych.

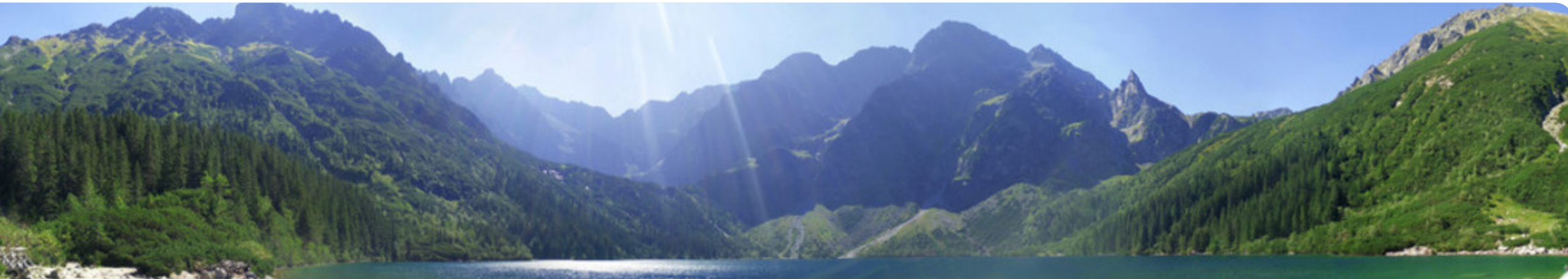
Do tej pory podmioty rynkowe złożyły kilkadziesiąt wniosków o włączenie kwalifikacji rynkowych do ZSK, m.in. takich jak:

- Montowanie stolarki budowlanej,
- Obsługa procesów kadrowo-płacowych,
- Obsługiwanie kasy fiskalnej z elementami fakturowania,
- Programowanie obrabiarek skrawających sterowanych numerycznie (CNC).

Od dwóch lat robię to samo i w pracy, i w czasie urlopu. Biorę wolne... i wyjeżdżam w góry. Mam na koncie tyle kilometrów górskich tras, że spokojnie mógłbym taką samą pracę wykonywać w dowolnym rejonie świata. Szczególnie, że w Polsce skończyłem kurs ratownictwa wysokościowego i kurs wspinaczki skałkowej. Tylko czy zagraniczny pracodawca uznałby moje certyfikaty?

BRANŻA DLA BRANŻY W SZEROKIEJ PERSPEKTYWIE

1 Nie możesz znaleźć fachowców? Opisz potrzeby swojej firmy!

Kwalifikacja rynkowa może zostać włączona do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na wniosek zainteresowanego podmiotu, prowadzącego zorganizowaną działalność w obszarze: gospodarki, rynku pracy, edukacji lub szkoleń. Może nim być np.: firma handlowa, organizacja przedsiębiorców z danej branży czy stowarzyszenie firm szkoleniowych. Dzięki temu kwalifikacje funkcjonujące w ZSK będą adekwatne do potrzeb rynkowych, służąc zapewnianiu jakości szkoleń i certyfikatów oraz uzupełnianiu luk kompetencyjnych w danym sektorze.

2 Szukasz wiarygodnych pracowników? Stwórz własne standardy jakości szkoleń i certyfikacji!

Podmiot zainteresowany może również ubiegać się o nadanie uprawnień do certyfikowania danej kwalifikacji jako instytucja certyfikująca (IC). Rola prekursora zmian w branży to szansa dla przedsiębiorstwa na otwarcie nowej drogi rozwoju.

3 Chcesz być liderem w swojej branży? Ujmij ją w ramy, żeby dostrzec nowe kierunki rozwoju

Warto pamiętać, że ZSK zapewnia również możliwość rozwijania zapisów Polskiej Ramy Kwalifikacji w taki sposób, aby uwzględniały specyfikę danej branży. Służą do tego Sektorowe Ramy Kwalifikacji (SRK), których zadaniem jest połączenie podręcznikowego języka z terminologią charakterystyczną dla konkretnej branży.

Gdy przedstawiciele branży stwierdzą potrzebę stworzenia ramy sektorowej, mogą zainicjować jej powstanie, mając jednocześnie decydujący głos w sprawie jej kształtu i zakresu. Prace nad ramą mogą też stanowić początek dyskusji wewnątrz sektora na temat przewidywanych potrzeb i rozwoju branży oraz kompetencji pracowników. Dlatego też mówi się, że SRK jest tworzona przez branżę dla branży.

WYZNACZAJ NOWE DROGI ROZWOJU SWOJEJ BRANŻY

ZINTEGROWANY SYSTEM KWALIFIKACJI RAZEM PO SUKCES

UŁATWIENIE OCENY
KOMPETENCJI
KANDYDATÓW DO
PRACY I ZMNIEJSZENIE
RYZYKA KOSZTOWNYCH
BŁĘDÓW PRZY
REKRUTACJI

ZWIĘKSZENIE
WIARYGODNOŚCI
POSIADANYCH
ŚWIADECTW
I CERTYFIKATÓW, CO
UŁATWI ZNALEZIENIE
PRACY

MOŻLIWOŚĆ
TWORZENIA NOWYCH
KWALIFIKACJI „SZYTYCH
NA MIARĘ”, CZYLI ŚCIŚLE
DOSTOSOWANYCH DO
POTRZEB PRACODAWCY
I LOKALNEGO RYNKU
PRACY

POMOC W ZAKRESIE
PLANOWANIA KARIERY
ZAWODOWEJ, A TAKŻE
ZMIANY ZAWODU LUB
PRZEBRANŻOWIENIA

POMOC W ZAKRESIE
DOSKONALENIA SYSTEMU
AWANSOWANIA
I WYNAGRADZANIA,
A TAKŻE W TRAFNYM
DOBORZE SZKOLEŃ DLA
PRACOWNIKÓW

MOŻLIWOŚĆ
FORMALNEGO
POTWIERDZENIA WIEDZY
I UMIEJĘTNOŚCI
NABITYCH W DRODZE
SAMODZIELNEGO
UCZENIA SIĘ

ZWIĘKSZENIE
KONKURENCYJNOŚCI FIRMY
W POSTĘPOWANIACH
PRZETARGOWYCH W KRAJU
I ZA GRANICĄ, DZIĘKI
WYKWALIFIKOWANEJ
KADRZE POSIADAJĄCEJ
CERTYFIKATY Z SYMBOLEM
PRK

MOŻLIWOŚĆ
PRZEDSTAWIENIA SWOICH
KWALIFIKACJI W SPOSÓB
ZROZUMIAŁY TAKŻE DLA
PRACODAWCÓW
Z ZAGRANICY – NP. KRAJÓW
UNII EUROPEJSKIEJ

